

[Ib Thyregod.]

regler på dette område. Jeg vil gerne efterlyse regler for politiafhøring. Om det kan blive i forbindelse med dette lovforslags behandling, kan jeg naturligvis ikke sige, men det var rart snart at få disse regler frem.

Jeg skal på mit partis vegne tilsige støtte til en grundig udvalgsbehandling af lovforslaget.

Thestrup: Det foreliggende lovforslag har, så vidt jeg kan se, 7 hovedpunkter, og herudover er der en række andre, mindre væsentlige punkter, som det vil være mest naturligt ikke at komme ind på her, men vente med til udvalgsbehandlingen.

Hovedpunkterne, således som jeg ser det, er følgende: 1) ændring af reglerne om vidnepligt for præster, læger, advokater, tjenestemænd og andre, hvem lovgivningen pålægger tavshedspligt, 2) ændring af reglerne om nære pårørendes vidnepligt og om fritagelse for at afgive vidneforklaring, såfremt forklaring kan skade én selv, 3) ændring i reglerne om pressens vidnepligt, 4) afskaffelse af vidneed og partsed, 5) ændring af reglerne om vidners og parters pligt til at møde for den dømmende ret, 6) ændring af selve vidneafhøringen og tvangsmidler over for modvillige vidner og 7) ændring i reglerne om pligten til at fremlægge dokumenter og om afgivelse af partsforklaring i borgerlige sager.

Inden jeg gennemgår disse hovedproblemer, vil jeg gerne sige et par ord om vidneforklaring i almindelighed. Vidneforklaringen indtager ikke længere den absolutte førsteplads mellem bevismidlerne, som den gjorde i gamle dage. Den store tekniske og videnskabelige udvikling, som er sket, har givet os en række bevismidler i hænde, som tidligere tider ikke kendte. Jeg skal nævne nogle enkelte: blodtypeundersøgelser, der er afgørende i faderskabssager, undersøgelser over alkoholindholdet i blodet, der, kan vi vel sige, er afgørende i sager om spirituskørsel, fotografering, der bl. a. med sikkerhed kan sige os, fra hvilket skydevåben et projektil, f. eks. det dræbende projektil, er udsendt, fingeraftryk og en mængde andre nye bevismidler, der næsten alle udmærker sig ved deres klarhed og entydighed. Samtidig har kendskabet til det menneskelige sjæleliv lært os, hvor lidt man kan stole på

det menneskelige udsagn om bestemte be-
givenheder, altså netop vidneforklaring.

Vi er blevet klar over, hvor kort og ufuldstændig vor erindring er, hvor let vi er genstand for vildfarelser, hvor stærkt sympati eller antipati spiller ind i vore forklaringer, også selv om vi i og for sig ikke ønsker at påvirke dem, og hvor let det er uden egentlig at tale usandt at dreje en forklaring, således at begivenhederne fremtræder i en helt anden belysning end den virkelige.

Når vi nu skal give nye regler for vidner, er det med fuld føje, at forslaget her på flere punkter indskrænker vidnepligten. Jeg tror, det kan ske uden nogen fare for retssikkerheden.

Derefter skal jeg gå over til hovedpunkterne. Vedrørende det første: ændring af reglerne om vidnepligt for præster, læger, advokater, tjenestemænd og andre, hvem lovgivningen pålægger tavshedspligt, deler jeg det synspunkt, at vidneudelukkelsen i videst muligt omfang bør søges afgrænset på samme måde som tavshedspligten, men jeg vil gerne henstille, at vi i udvalget overvejer, om det ikke skulle kunne lade sig gøre at udvide advokaternes fritagelse for vidnepligt. Jeg kunne tænke mig, at man gjorde advokatens fritagelse lige så absolut som præstens.

Jeg er noget betænkelig ved den begrænsning, der sættes for tjenestemænds og folketingsmænds fritagelse for at være vidner. Jeg kan ikke se, at det er rigtigt, at retten skal kunne bestemme, at et medlem af folketinget mod protest af folketingets formand og mod protest af vedkommende minister skal kunne afkræves vidnesbyrd om noget, som han ifølge sin stilling som folketingsmedlem har tavshedspligt om. I det hele taget kan jeg ikke helt forstå, at det ikke skulle være tilstrækkeligt, at det var folketingets formand, der i disse tilfælde havde den afgørende indflydelse, og jeg kan ikke se, det er rimeligt at blande ministeren ind i det. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om ikke dette var et af de punkter, vi kunne drøfte i udvalget. For mig står det, som om der rent forfatningsmæssigt er noget betænkeligt ved, at man, selv om folketingets formand sætter sig derimod, alligevel kan blive tvunget til at afgive vidneforklaring, hvis retten forlanger det.